Matka vychovatelka dítek.

[*Výňatky ze spisu téhož názvu od F. Tesaře.*]

[Pokračování.]

O vážnosti matčině.

Přikážete-li co dítěti svým, stůjte neustupně na tom, aby se hned a zevrubně vykonalo.

Chcete-li, aby kniha podala mladší sestře, a shledáváte-li, že se zdráhá, máte dvojí na vybranou: buďto podáte knížku sami a potrestáte neposlušné dítě, anebo — abyste u něho nenapadly — přinutíte je, aby vše poslechlo; co si zvolíte, je lhostejno, jenom když zůstanete stálými. Zeptal jsem se o tom, jak mínivé bývá nalaďení dítek; zkusil toho každý, kdož se zabývá vychovávením; ale pozoroval také, že bývají doby, kdy náš cit nemálo pobouřen a rozechvěn jest. Nalaďení závisí totiž od zdravotního stavu našeho, od poměrů v jakých žijeme, od letory atd. I dobyl velkého vítězství, kdo letoru svou ve pravé síle udržuje, kdo ve všelikém protivenství a při všech starostech neb při chatrném zdraví vládnouti umí nad vášněmi, zachovávaje při všem chladnou rozvahu a klidnou mysl.

Jsouť ale matky, jejichž soustava nervová tak jest dráždivá, že netřeba ani chladného větru, ani zasmušilého, vlhkého počasí, aby je v nepořádek uvedly. Podléhá-li dospělý člověk takovýmto změnám, zdaž nás poznání to nebude pobádati, abychom šetřili i rozličných stavů duševních při svých dítkách, které dotčeným vlivům podléhají měrou zajisté svrchovanější.

V takových okolnostech užije pečlivá matka všeho, aby rozdráždění dítek — nechť pochází ze stavu duchovního nebo tělesného — konejšila, mírnila, bude se varovati všeho, co by dítě pobuřovalo, dráždilo, a vynasnaží se, aby zapuzovala špatné naladění jeho zábavou rozmanitého druhu. Takovým jednáním ušetří dítěti mnohé protivenství a vzbudí v něm příjemné myšlénky, cvičíc je spolu klidné mysli.

Jsouť i mnohé děti trpké, rozhořčené mysli, protože nikdo toho nedbal, aby léčivě vyhovoval střídajícímu se naladění jejich; nezřídka bývá nevšímáno útlého těla jejich, nakládá se s nimi tvrdě a bezohledně, místo aby se okamžitá rozdrážděnost chlácholila a všecko se odstranilo, co je dráždí a aby se příjemně bavilo.

Že nejsou všecky dítky stejné, kdož by o tom pochyboval?

Ale i dítky nejlepších vloh a schopností mohou se zkaziti převráceným s nimi nakládáním; naproti tomu může pečlivost matčina dítě duševně slabší tak vzdělati, že bude z něho mírný, lásky hodný člověk.

Vzdělávati vlohy dítěte, jest jedna z nejdůležitějších stránek vychovatelských, z čehož následuje: aby matka poznávati hleděla dítky své co do vloh i náklonností jejich a užila nejvhodnějších prostředků ke vzdělání a ušlechtování jich.

Obyčejný prostředek, kterého matka může s prospěchem užívati k vyléčení dráždivého dítěte, jest ten, že všecko odstraňuje, co by je dráždilo a popuzovalo, co by špatné naladění udržovalo, aneb rozmáhalo; a dopustí-li se dítě činu trestuhodného, užití musí takového trestu, který by způsobil opačný cit a opačnou náklonnost. Stůj zde o tom tento příklad:

Posaďte dítě zlé do koutka neb k oknu a poručte, aby tam nějakou dobu pobylo; dejte mu buď knížku nebo hračky, aby se bavilo. Volte vždy takový trest, který by se právě hodil k naladění mysli.

Jsou také chyby děcké, při kterých, jako by jich neviděla, musí tváři se matka. Chlapec na př. se škádlí se sestrou; matka se staví, jako by neslyšela. Ale uznává toho potřebu, aby zabránila hádce; pročež rychle hledí zaměstnati dítky něčím příjemným. I může na př. povstati od práce své a přidružiti se k dítkám, až působením jejím dítky se uspokojí a vesele dále si hrají.

"Vojtíšku," praví matka; "pojď — vezmi tabulku; sedni si tuto ke stolu a ukaž, nakreslíš-li nějaké zvířátko, abych je poznala. Pojď sem také, Milado; přisedni si a zkus, dovedeš-li také ty zvíře vykresliti."

Toto zaměstnávání baví dítky a poutá jejich myšlénky; brzo začínají mezi sebou šeptem mluviti, aby matka neslyšela, co si povídají, které ta zvíře kreslí.

Tento jednoduchý obrat zapudil mraky, které mysl jejich zatemňovaly, hrozíce, že vypukne z nich bouře.

Tato matka nebyla by tolik potšila, kdyby byla dítě kárala; ale ale bylo by se vedlo, kdyby byla nezamezila výbuch podrážděné mysli. Patrno z toho, jak bdělá musí býti matka, aby se vyhnula mnohému nebezpečí a dílo své si uzdařila.

2. Netrestejte dítěte nikdy, nechybylo-li úmyslně.

Děti trestávají se nespravedlivě a rodiče promíjejí skutečné chyby, trestávajíce nezdařilá pouhé provinění a náhody, ve kterých může býti dítě docela nevinno. Takové počínání si, které nedělá rozdílu mezi náhodou a provinění, jest nespravedlivé. Matka má vládu nad dětmi; může se státi tyrankou, dítěti na škodu. A není větších utiskovatelů dítek, jako rodiče vášniví a náruživí. Podíváme to opět příkladem.

Chlapeček roztrhl si tatínky ve hře nebo rozbil okno. Rozhněvaná matka mu vybila. Že dítě nedalo pozor na míč nebo na okno, může se mu domluviti, ale při tom nesmí se trestati za to, co se neopatrností jeho přihodilo.

Tento trest jest nespravedlivý, poněvadž matka trestá za následek pouhé náhody. Proto je třeba, aby matka provinění dítek neposuzovala dle následků jeho. Matka nebrání na př. dítěti vylézati na stůl, na sesle a pohovku. I stane se, že dítě shodí něco drahocenného se stolu nebo náhodou strhne náhodou něco podobného se stěny, načež je matka za to přísně trestá. I táži se vše, kdo tu zasluhuje trestu? Co zlého učinilo dítě? Vždyť mu matka nezapovídá lézti na stůl a na pohovku; nebylo tedy neposlušno; ono neví, že chybilo. Kdyby bylo shodilo knihu nepatrnou, byla by si toho matka snad ani nepovšimla, ale že shodilo vzácnou věc, má to povahu chyby značiti? Kdyby bylo shodilo hodinky a ty se rozbily, nebylo by dítě o nic trestuhodnější, než kdyby bylo strhlo kalendář se stěny.

Snad někdo namítne, že nebylo třeba upozorňovati na tuto věc zdánlivě nepatrnou; ale položte ruku na srdce a zkoumejte se, nebylo-li také vám třeba tohoto napomenutí!

Protož bdi, matko, sama nad sebou, abys v každé případnosti podržela mysl klidnou a rozvahu nezkalenou, abys se nedopouštěla nespravedlnosti v okolnostech, ve kterých bývá dítě cele nevinno.

Naskýtá se tu otázka: co si máme počíti v takovýchto případnostech! Odpověď je snadná a jednoduchá. Poučte dítky své, aby se varovaly všeho, čím by sobě nebo komukoliv škodu způsobily. Chybí-li, byvše poučeny, mějte to za neposlušnost a potrestejte jich, nechť neposlušnost jejich měla následků škodlivých čili nic.

Uvažte, jak si v následujícím příkladu počíná mírná, povážlivá matka.

"Milý Václave! již jsem ti několikráte zapovídala, abys nesedal na stůl. Ty jsi to přece učinil, byl jsi tedy neposlušen."

"Ale matinko; vždyť já jsem nerád shodil košíček."

"Že nerád tomu věřím, milý hochu; ale ty jsi dělal, co jsem ti zapověděla, a to jest neposlušnost. Že spadl košíček, jest náhoda; ale neposlušnost tvá jest úmyslná, a každá neposlušnost musí býti potrestána."

I potrestá jej tělesně, buď tím, že mu něco odepře co má rád, a podobné. Trestá jej tedy za jeho neposlušnost a nikoli za následky této neposlušnosti.

Tím jest dítě zároveň přesvědčeno, že jest trestu hodno.

Ale co si máme počíti, nevědělo-li dítě, že nesmí na stůl sedati nebo na pohovku vylézati, nebo míčem v pokoji házeti?

Zajisté, že je matka nesmí potrestati, neboť jest to její chyba, protože dítě dříve nepoučila, čím si má hráti a kde. Co nyní učiniti má, jest toto: musí užíti této příležitosti, aby dítěti vylíčila nebezpečnost takových her, a musí mu je zapovědíti navždy.

Je-li dítě příliš mladé, musí mu matka častěji připomenouti, aby se naučení hlouběji v paměť mu vtíplo. Opomenula-li by toho, zapomene dítě na to a bude se dopouštěti chyb znovu a sice nevědomky; neboť zapomenouti jest tolik, jako nevěděti. Známé, až ne vždy pravdivé jest přísloví, že nevědomost hříchu nečiní. Ale u dětí musí se i nevědomost omluviti.

Vzmu příklad. Máte dítě pět druhého roku staré, kterému dáváte papírový nebo jinak nepotřebný papír, aby si jím hrávalo. Dítě baví se s papírem tak, že jej na kusy roztrhává. Stane se ale později, že si dítě pokojně hraje; vy k němu dohlédnete, ale — ó hrůza! Starší bratr pohodil školní knihu svou, kterou se dostala Bertíčce do rukou, a ta vytrhuje list po listu a tyto zase na kousky trhá, zrovna tak, jak dělává s nepotřebným papírem. První, co vám napadne, jest, abyste dítě potrestali nebo alespoň přísně pokárali. Ale uvažte chladně, zdali to dítě trestu zasluhuje? I přesvědčte, že nikoli; neboť odkud má dítě vědíti, že tento papír smí roztrhati a onen nic? To jediné, co se tuto má učiniti, jest: vynasnažiti se, aby se mu pochopitelným učinilo, že se knih dotýkati nesmí. Učiní pak se mu to příkazem a poučky, aby spolu vědělo, že něco zlého vyvedlo; kterýmž spůsobem pochopí, že nepotřebný papír a knihy jsou věci rozdílné.

Jiný příklad. Dvouletý chlapeček měl zvyk, že bičíkem s barevní čmáranicí po papíře ke své zábavě. Jednoho dne postihl ho otec s knihou, kterou svým čmáráním celou pokazil. Dítě pokračovalo ve své zábavě, jako by nevím co dobrého bylo dělalo, když otec k němu přistoupil. Mnohý otec byť by ve zlosti dítěti knihu vytrhl a jemu vybil. Ale tento cítil, že by rozhořčenost byla nemístná, protože přistoupil blíže k dítěti a ve vší mírnosti pravil: "Milý hochu, ty jsi tu knihu zkazil!" Dítě pohlédne na něj s podivením. "To je kniha, milé dítě, a ta se nesmí pomazati. Podívej se, jak jsi ji pomazal. Tento papír můžeš pomazati, ale žádné knihy!" Otec vzal mu knihu z ruky beze všeho rozhorlení a položil ji stranou.

Nebylo-li moudré toto jednání otcovo?

Ze všeho toho jde, že bývají dítky trestány, aniž toho zasluhují. Tím spůsobem matou se v duchu jejich pojetí o právu a křivdě a o tom, co jest dobré a zlé, co je dovoleno a co je zapovězeno. Jestiť to důležité pravidlo, praví-li se, že nesmí se ničeho trestati, co dítě beze zlého úmyslu udělalo. —

3. Nemyslete, že jest dítě příliš mládo, aby mohlo poslouchati.

Matky bývají velmi důvtipné, aby nalezly příčiny, kterými by omluvily nedbanlivost u vychování svých dítek. Buď jsou jim dítky příliš mlády, buď churavy; tu pak je hned důvod po ruce, pro který se musí dítěti povoliti. Jest to klamání sebe. Dítě učí se poslouchati velmi záhy; vždyť má v nejútlejším věku více rozumu, než čížek, kočka, pes a j. A nenaučil-liž člověk mnohému tyto živočichy? Mělo by roční nebo dvouleté dítě méně chápavost než zvířata? Nemyslete tudíž, že dítě v dotčeném věku nemůže poslouchati.

Mnozí namítnou, že jest předčasné, zvykati poslušnosti v tomto věku; jiní opět, že na to je již pozdě; než tolik jest jisto, že dítě učí se matce rozuměti, jak mile rozeznává posuňky těla jejího, jmenovitě posuňky v obličeji. Kdo by o tom pochyboval, ať toho zkusí, jak snadné jest, chceme-li dítěti učiniti pochopitelným, že nesmí bráti do rukou nožů, vidliček a p.

Dítě jest schopno učiti se v každém věku. Protož je záhy zvykejte poslušnosti, chcete-li si práci usnadniti a uvarovati se mrzutostí a zármutku.

(Pokračování.)

Dějiny politických stran ve Spojených Státech.

[Pokračování.]

Mezi vřelými přívrženci Jacksona byli též mnozí náhledů liberálních o clu ochranném a vnitrozemských pracích. Jackson sám dříve nebyl odpůrcem směru toho a proto nebyl oblíben u přívrženců Crawforda. Po zasednutí kongresu však jevil se jeho odpor k směru tom a odpadli mu mnozí přívrženci. Když ale poněnáhlu poddával se nutnosti a nekladl, aspoň zdánlivě, překážky snahám ve směru tom, vraceli se k jeho podpoře. Východní demokraté jižní přijmuli Jacksona za svého vůdce pouze jen proto, že svého vlastního vůdce Crawforda pozbyli. Když postupem času seznávali, že nemohou se na Jacksona spoléhati co zástupce jejich rozhodné opozice proti ochrannému clu, počali vhlížeti ku náměstku prezidenta, Calhounovi, co svému vůdci. Již v roce předchozím počali se znovu přiznávati k zásadám vyslovným v kentuckých a virginských resolucích v r. 1798 a zákonodárství států Georgie a jižní Karoliny usnesením protestovaly proti clu z r. 1828, prohlašujíce je za nespravedlivé a nedstavné. Shledujíce že protesty nemají důtku na státy jiné než kongres, pokročily během první lhůty Jacksona na půdu kentuckých resolucí z r. 1799, tvrdíce, že kterýkoliv stát má právo prohlásiti za neplatný každý zákon kongresu, jenž by dle uznání státu zdál se nedstavný. To byla tak zvaná zásada neplatnosti či nulifikace, z které vzešla resoluce r. 1860.

Po porážce první velké národní strany v Soustátí, federalistické, nově zvolený demokraticko-republikánský president Jefferson nalezl sice mnohé federalisty v úřadech, však důvěřoval v čas a pevnou stranu k jich ponenáhlému odstranění a nahrazení. Následující presidenti byli z téže strany politické a neznávali potřeby změny. Však Jackson, jen následovníkem presidenta který dal vzniku nové straně opoziční a mje tak mnoho zřejmých i tajných odpůrců, umínil si, vykliditi takové z úřadů všech a dosaditi své přívržence. Bylo to právem presidenta, které však žádný z předchůdců jeho nepoužíval. Během první lhůty své Jackson ne méně než 500 poštmistrů sesadil a položil tak základu k onomu zlu, které od té doby všechny strany, při všech volbách, národních, státních neb místních, za obyčej vzaly, totiž, po každé volbě vykliditi všechny úředníky strany neb frakce poražené a obsaditi jich místa těmi, kteří při volbě nejhorlivěji si počínali, bez ohledu na to jestli úřadů těch schopni jsou. Toto jednání tehdy narazilo v kongresu na odpor, omlouváno bylo však od přívrženců Jacksona, z nichž jeden [senator Marcy z New Yorku] dovozoval, že jest dávno uznaným pravidlem, že "vítězi náleží kořist."

K prvnímu zasedání sešel se kongres 21tý dne 7. prosince 1829, maje demokratickou většinu v obou odvětvích. V sněmovně poslanců zvolen za předsedu znovu Andrew Stevenson, většinou nesmírnou, 153 proti 39. Většina tato representovala stranu presidentu příznivou, však dlouho se pohromadě nedržela. President v poselství vyhnul se otázce celní; navrhoval volbu presidenta a náměstka přímo voličstvem; žádal vyšetření, zdali obnovení výsady národnímu banku, která rokem 1836 procházelo, bylo by ústavním; konečně radil, že by bylo lepší a ústavnější, aby přebytek v pokladně rozdělen byl mezi státy, než aby se podnikaly vnitrozemské práce a opravy. Tyto jeho odporučení odpudily mu mnohé dosavádní přívržence a komise kterým odkázány se rozhodně vyslovily proti náhledům presidenta.

V senátu podána byla resoluce sen. Foote z Connecticut, kterouž nařizovalo se vyšetření, zdali by prodej obecných pozemků neměl být obmezen. Debata o tomto návrhu trvala střídavě celých pět měsíců a zabíhala v mnoho jiných otázek, jako otroctví, stížností západu i jihu, federalismus východní a poměrnou pravomoc státních a ústřední zeměsprávy. Během debaty této, v únoru 1830, našla zásada nulifikace obhajce v sen. Hayne z jižní Karoliny v které s druhé strany hlavní účastenství bral Webster z Massachussetts a s obou stran vůbec mnozí čelní senatoři. Pro výmluvnost, důkladnost a horlivost s obou stran jevenou, stala se debata tato historickou vzpomíná se jí až dosud co "Velké debaty v senátu." Podnět k debatě té dal Hayne tvrzením, že kterýkoliv ze států má právo uznávati zákony kongresem zdělané za nedstavní a odepříti jim poslušnost. Webster naproti dokázal z ústavy samé, že zákony kongresem přijmuté jsou svrchovanými zákony v zemi a že o ústavnosti jejich nepřísluší rozhodovati jednotlivým státům nýbrž vrchnímu soudu Spojených Států.

[Pokračování.]

Nezdařený žert. — Čelný lékař pittsburský pravil v žertu k jedné ze svých pacientek, která stěžovala na stálou chorobu, kterou on vyhojiti nemohl, "zkuste Hop Bitters!" Ona tak v skutku učinila a užívala Bitters a trvale byla uzdravena. Teď se dokforu směje pro jeho žert, ale jemu se nelíbí, neboť ztratil výnosnou pacientku.

PERRY DAVIS'
Pain-Killer

Jistý a bezpečný lék proti Rematismu, Neuralgii, Křečím, Choleře, Diarrhoea, Dysenterii. Vyrážkám, Ranám, Popálení, Opaření, Bolení zubů, Bolení hlavy.

Pain Killer jest dobře známý a osvědčený přítel všech, kteří potřebují lék rychlý a bezpečný lék, který lze používati vnitř i zevnitř, bez strachu že nikoli s jistotou, že pomůže. Cena jeho přivedla jej v dosah všech a do roku vnikl na dětech ubohých mnohomilých vlas na co stojí. Cena 25 centů, 50 centů a $1 00 za lahev. Nezdaří jest při každé lahvi. Na prodej u všech lékárníků.

SEV.-NĚMECKY LLOYD.
Pravidelná přímá
PAROPLAVBA
mezi
Bremen a New Yorkem
přes
SOUTHAMPTON
po následujících oblíbených, elegantně zařízených parolodích o 5000 tunách a 700 koňských sil:
Elbe, Maas, Habsburg, Neckar, Donau, Hohenzollern, Oder, Gen. Werder, Hohenstaufen, Main, Weser, Salier, Rhein, Braunschweig, Norburg.
Expediční dnové jsou ustanoveni.
Z BREMEN
každou sobotu;
ZE SOUTHAMPTON
každé čtvrtí;
Z NEW YORKU
každou sobotu;
na kteréžto dni vezmou sebou
POŠTU SPOJENÝCH STATŮ
Parolodě této linie stojí se v Southampton aby cestovatelé do Anglie a Francouzska vystoupiti mohli.
CENY PŘEVOZNÍ:
Z Bremen do New Yorku:
1. kajuta: horní salon ... $100.00 zlata
" dolní salon ... 72.00 "
Mezipalubí ... 27.50
Z New Yorku do Bremen, Londýna, Havru a Southampton:
1. kajuta: horní salon ... $100.00 zlata
" dolní salon ... 60.00 "
Mezipalubí do Bremen a Hu ... 30.00 pap.
Do BREMEN a nazpět: když se obojí cesta najednou zaplatí:
1. kajuta: horní salon ... $185.00
" dolní salon ... 110.00
Mezipalubí ... 50.00
Vše se stravou. Dítky od 1 do 10 roků polovic.
Po těchto lodích dopravují se pasaží do všech částí střední Evropy, pod nápisem "per Bremen-Steamer," a přijímají se na všech poštách v Soustátí.
Stranu přeplavů do *Bremen, Hamburg Antverp, Amsterodamu, Rotterdamu, Southampton Holl a Londýna,*
obraťte se na
OELRICHS & CO.
No. 2. Bowling Green, NEW YORK
JEDNATELÉ:
V Omaha: *Henry Pundt, Caldwell, Hamilton & Co.*
V St. Helena, Neb.: *H. J. Aberly*
V Chicago: *H. Claussenius & Co. 2. již. Clark ul.*
V Clevelan: *H. Lewis & V. Snajdr*
Pittsburg, *Max. Schamberg*

600.000 akrů
Nejlepších pozemků
V NEBRASCE
NÁLEŽEJÍCÍCH
B. & M. dráze v Neb.
dosud na prodej.
Tyto pozemky leží vesměs ve východní polovici státu a prodávají se za ceny
od 1 do 10 dol. za akr
na 10letý úvěr
při nízkých procentách. Při koupi na krátký čas neb zaplacení hotovými, učiní se srážka z kupní ceny.
Nová česká osada
zakládá se nyní na pozemcích této dráhy v Boone a Madison Co. Pozemky výborné, dráhy a města nedaleko, hojnost vody, ceny pozemků od 7½ do 6 dol. akr. Neobyčejně velké výhody, jako srážka ceny kupní, náhrada cesty, lacnější dopravu atp. poskytnou se těm jedni se v této osadě usadí.
Zároveň upozorňují ty, kteří by si přáli koupiti farmy vzdělané a zděnové, že mám hojnost vzdělaných s výtěžností i bez výtěžnosti, k prodeji. Též těm kdo si vládních pozemků přejí, poskytnu nejlepší radu a pomoci.
Adressujte: V. L. VODIČKA,
B. & M. Land Office, Omaha, Neb

If you are a drunkard, write at once to the friends of your father, mother, husband or son about Hop Bitters.
If you are young and therefore indiscreet, and are suffering from any indiscretion or disease, use Hop Bitters.
If you are a lawyer, minister, writer, or any other person who has to use your brain for a living, and find your system giving way, use Hop Bitters.
If you are a merchant, or business man, and find your system needing a tonic, use Hop Bitters.
If you are a mechanic or laborer, and your system needs a tonic, use Hop Bitters.
If you are a mother, and your children are sickly, use Hop Bitters.
If you are a young man, and your system needs a tonic, use Hop Bitters.
If you are a young lady, and your system needs a tonic, use Hop Bitters.
If you are a lawyer, minister, writer, or any other person who has to use your brain for a living, and find your system giving way, use Hop Bitters.
If you are a merchant, or business man, and find your system needing a tonic, use Hop Bitters.
If you are a mechanic or laborer, and your system needs a tonic, use Hop Bitters.
If you are a mother, and your children are sickly, use Hop Bitters.
If you are a young man, and your system needs a tonic, use Hop Bitters.
If you are a young lady, and your system needs a tonic, use Hop Bitters.
If you are troubled with any indiscretion or disease, use Hop Bitters.
If you are troubled with any indiscretion or disease, use Hop Bitters.
If you are troubled with any indiscretion or disease